

November 2023

Total Marks 100

Duration- 3 Hours

N.B:- 1) Attempt any Four question./ कोणत्याही चार प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

2) All questions carry equal marks./ सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

3) Cite relevant case laws./ संबंधित न्यायालयीन निर्णय लिहा.

1. According to Benjamin Cardozo, "adherence to precedent is subconscious element in the judicial process." However, does the doctrine of precedent hampers the notion of judicial creativity? Justify your answer. / बेंजामिन कार्डोझो यांच्या मते, "पूर्ववर्ती निर्णयाचे पालन हे न्यायिक प्रक्रियेतील एक अवचेतन घटक आहे." तथापि, पूर्ववर्ती सिद्धांत न्यायिक सर्जनशीलतेच्या कल्पनेला बाधा आणतो का? या संदर्भात विश्लेषण करा.
2. What do you understand by 'Judicial activism'? Explain with the help of relevant case laws decided by the Supreme Court of India./ 'न्यायिक सक्रियता' म्हणजे काय? भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने ठरवलेल्या संबंधित न्यायालयीन निर्णयांच्या मदतीने स्पष्ट करा.
3. Discuss the concept of judicial process as an instrument of social ordering in India. / भारतातील सामाजिक व्यवस्थेचे साधन म्हणून न्यायिक प्रक्रियेच्या संकल्पनेचे विश्लेषण करा.
4. Judicial review is a tool for enforcing the Constitutional discipline over administrative agencies while exercising their powers. Explain the role of Judges in exercising the judicial review powers in India. / न्यायिक पुनरावलोकन हे त्यांच्या अधिकारांचा वापर करताना प्रशासकीय संस्थांवर घटनात्मक शिस्त लागू करण्याचे साधन आहे. भारतातील न्यायिक पुनर्विलोकन अधिकारांचा वापर करताना न्यायाधीशांची भूमिका स्पष्ट करा.
5. Discuss various theories describing the relationship between law and justice./ कायदा आणि न्याय यांच्यातील संबंधांचे वर्णन करणाऱ्या विविध सिद्धांतांची चर्चा करा.
6. Article 50 of the Constitution of India provides separation of Judiciary and executive. Critically comment on the independence of judiciary in the contemporary India. / भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद ५० मध्ये न्यायपालिका आणि कार्यपालिका वेगळे करण्याची तरतूद आहे. समकालीन भारतातील न्यायव्यवस्थेच्या स्वातंत्र्यावर भाष्य करा.
7. Write Short Notes on any two of following/ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा.
  - a. Public Interest Litigation / जनहित याचिका
  - b. Judicial Creativity / न्यायिक सर्जनशीलता
  - c. The concept of Dharma in Indian Thought / भारतीय विचार प्रणालीमध्ये धर्माची संकल्पना
  - d. Institutional liability of Courts / न्यायालयांचे संस्थात्मक दायित्व

*****

40287

Page 1 of 1

21DE865CC12274237C4C708323D04E51

